

Střední odborná škola MORAVA o.p.s.

Brno - Černovice, Řehořova 5, PSČ 61800

IČ: 255 49 804, www.sos-morava.cz

telefon: +420 606 661 484, e-mail: sos-morava@sos-morava.cz

bankovní spojení: Komerční banka, a. s., č. účtu: 27-4041160287/0100

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ A ŘEŠENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI ŽÁKŮ ŠKOLNÍ ROK 2024/2025

Autor:

Ing. Dita Jansová

Škola:

Střední odborná škola MORAVA o. p. s.

Střední odborná škola MORAVA o.p.s.

Brno - Černovice, Řehořova 5, PSČ 61800

IČ: 255 49 804, www.sos-morava.cz

telefon: +420 606 661 484, e-mail: sos-morava@sos-morava.cz

bankovní spojení: Komerční banka, a. s., č. účtu: 27-4041160287/0100

Obsah

1	Vymezení školní neúspěšnosti žáka.....	3
2	Příčiny školní neúspěšnosti.....	3
3	Rizikové faktory vzniku školní neúspěšnosti	4
4	Řešení školní neúspěšnosti	4
4.1	Pravidelné mapování, sledování školní neúspěšnosti a individuální podpora žáků... 5	
4.1.1	Pravidelné mapování a sledování školní neúspěšnosti jako klíčová strategie.....	5
4.1.2	Individuální podpora žáků.....	6
4.1.3	Aktivní zapojení zákonných zástupců	7
4.1.4	Aktivní zapojení učitelů	7
4.1.5	Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP).....	8
4.1.6	Podpora profesního rozvoje učitelů.....	9

Střední odborná škola MORAVA o.p.s.

Brno - Černovice, Řehořova 5, PSČ 61800

IČ: 255 49 804, www.sos-morava.cz

telefon: +420 606 661 484, e-mail: sos-morava@sos-morava.cz

bankovní spojení: Komerční banka, a. s., č. účtu: 27-4041160287/0100

Zpracovává se dle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 72/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízení a dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů, o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a je součástí preventivního programu školy.

1 Vymezení školní neúspěšnosti žáka

Za školní neúspěšnost se považuje žáka, který vykazuje nedostatečné studijní výsledky, které neodpovídají nadání žáka a jeho schopnostem. Jde o žáka velmi slabého, kterému hrozí z důvodu neprospěchu předčasné ukončení studia před vykonáním závěrečné či maturitní zkoušky. To je následně spojeno s vysokým rizikem nezaměstnanosti, vzniku závislosti na sociálních dávkách, chudoby, případně i sociálního vyloučení nebo rozvoje rizikového chování. U některých žáků jsou typické zároveň časté absence i neomluvené hodiny. Obecně se jedná o žáky, kteří jsou hodnoceni v klasifikačních obdobích klasifikačním stupněm nedostatečný (ve čtvrtletí se tento výsledek jeví jako pravděpodobný) anebo z různých příčin nemohli být ve více předmětech hodnoceni, aniž by k tomu měli závažné zdravotní důvody. Mezi ohrožené žáky řadíme i ty, u kterých došlo mezi klasifikačními obdobími k výraznému snížení prospěchového průměru. Tito žáci jsou vyhodnocováni na čtvrtletních pedagogických radách na základě zpráv třídního učitele a pedagogická rada doporučuje vhodné postupy pro další práci s těmito žáky.

2 Příčiny školní neúspěšnosti

Velkou roli hraje domácí zázemí žáka, odlišné sociokulturní prostředí, nezáměr ze strany rodičů, neschopnost rodičů přimět žáka k pravidelné domácí přípravě a docházce do školy, problémy ve vztazích v rodině. Někdy se i sám žák chce co nejdříve z nevhodného rodinného prostředí osvobodit a stát se finančně samostatným. Vliv mají samozřejmě i morálně volní vlastnosti žáka a jeho osobnost – nedostatek motivace, vůle, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy učení, poruchy chování, zdravotní komplikace, snížená inteligence, poruchy paměti apod. U některých žáků vedou k neúspěšnosti časté krátkodobé absence, jinde může jít o opravdu závažné zdravotní problémy s dlouhou souvislou absencí. Žák může mít problémy i ve vztazích ve škole, se spolužáky, s učitelem. Rovněž může být ohrožen rizikových chováním.

Střední odborná škola MORAVA o.p.s.

Brno - Černovice, Řehořova 5, PSČ 61800

IČ: 255 49 804, www.sos-morava.cz

telefon: +420 606 661 484, e-mail: sos-morava@sos-morava.cz

bankovní spojení: Komerční banka, a. s., č. účtu: 27-4041160287/0100

3 Rizikové faktory vzniku školní neúspěšnosti

Z dlouhodobých zkušeností z práce s těmito žáky na naší škole lze vytipovat rizikové oblasti, kde je třeba se na žáky z pohledu strategie předcházení zaměřit. Jedná se o žáky přestupující z jiných škol, žáky opakující ročník, žáky procházející náročnou životní či rodinnou situací, žáky se zdravotními problémy závažnějšího charakteru a žáky s poruchami učení a chování.

4 Řešení školní neúspěšnosti

Základem řešení je vzájemná spolupráce všech zúčastněných, kteří mohou se žákem pracovat – to jsou učitel, třídní učitel, výchovná poradkyně (VP), metodička prevence, pracovníci školských poradenských zařízení a rodiče.

U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná kvalitní odborná diagnostika, na základě, které pak škola zpracuje žákovi vhodná podpurná opatření. Ta jsou volena individuálně na základě doporučení poradenských zařízení. Jedná se zejména o:

- Individuální přístup (motivace, respektování osobního pracovního tempa, vhodné metody a formy práce)
- Poskytování individuálních konzultací a doučování
- Vypracování plánu pedagogické podpory (VP)
- Vypracování IVP (VP)

U ostatních žáků:

- Zjištění příčin neúspěšnosti (pozorováním jako diagnostickou metodou, rozhovory se žákem a zákonnými zástupci, analýzou rozhovorů a formulováním možností náprav)
- Nabídka doučování, konzultací
- Vytvoření podpurného studijního plánu k doplnění či zvládnutí učiva, zpracování dílčího harmonogramu, aby žák získal pocit, že lze vše zvládnout (zejména u žáků s vysokou absencí) – vyučující ve spolupráci s TU a VP
- Užívat motivující metody hodnocení žáka, poskytování formativní zpětné vazby – hodnotit co žák umí, čeho dosáhl, v čem se zlepšil a snažit se najít něco pozitivního i u nejslabších žáků, posilovat sebedůvěru žáků, pracovat s chybou jako samozřejmou součástí procesu učení
- Pracovat s klimatem třídy a začleňování těchto žáků do kolektivu

Střední odborná škola MORAVA o.p.s.

Brno - Černovice, Řehořova 5, PSČ 61800

IČ: 255 49 804, www.sos-morava.cz

telefon: +420 606 661 484, e-mail: sos-morava@sos-morava.cz

bankovní spojení: Komerční banka, a. s., č. účtu: 27-4041160287/0100

- Při selhání výše popsaných opatření pak motivovat žáka k opakování ročníku

U žáků v závěrečném ročníku studia:

- Pravidelná docházka na výuku
- Trénink dovedností k vykonání jednotlivých částí závěrečné či maturitní zkoušky
- Zvládání zátěžových situací – nácvik samostatného projevu před publikem, časově omezené provádění úkonů apod.
- Intenzivní a dlouhodobé opakování a procvičování znalostí

U všech žáků:

- Pravidelně každé čtvrtletí vyhodnocovat na pedagogické radě situaci ve vzdělávání žáků, konkretizovat žáky ohrožené školní neúspěšností, dohodnout k nim potřebné strategie a seznámit s tím zákonné zástupce žáků
- Všichni učitelé zaznamenávají u neprospívajících žáků jejich neúspěch do dokumentu „Sledování neúspěšnosti“, který je uložen na společném školním interním disku. Z tohoto dokumentu je prokazatelné, jaká opatření již vyučující provedl a jakých výsledků žák v návaznosti na to dosahuje.

4.1 Pravidelné mapování, sledování školní neúspěšnosti a individuální podpora žáků

4.1.1 Pravidelné mapování a sledování školní neúspěšnosti jako klíčová strategie

Sledování výsledků žáků nám umožňuje identifikovat konkrétní oblasti, ve kterých mají naši žáci problémy, a tak můžeme lépe zaměřit naši podporu. Díky analýze můžeme lépe porozumět, co je přesně příčinou těchto problémů a jaký způsob podpory by pro ně byl nejefektivnější.

Důležitým prvkem je také spolupráce se žáky, jejich rodiči a dalšími pedagogy, aby se podařilo vytvořit komplexní plán podpory, který bude efektivní a přizpůsobený konkrétním potřebám žáka. Díky sledování výsledků a analýze můžeme také monitorovat pokrok žáků a případně upravit naše intervence podle aktuální situace.

Celkově je sledování výsledků a analýza žáků s problémy klíčovým prvkem pro poskytnutí jim adekvátní podpory a pomoci jim dosáhnout svého potenciálu.

Střední odborná škola MORAVA o.p.s.

Brno - Černovice, Řehořova 5, PSČ 61800

IČ: 255 49 804, www.sos-morava.cz

telefon: +420 606 661 484, e-mail: sos-morava@sos-morava.cz

bankovní spojení: Komerční banka, a. s., č. účtu: 27-4041160287/0100

Pedagogové poskytují individuální podporu studentům, kteří potřebují pomoc při přípravě na maturitu. Nabízejí dodatečné konzultace a speciální výukové materiály, které pomáhají studentům zdokonalit své znalosti a dovednosti v daných předmětech. Dále kladou důraz na posílení studijních dovedností, strategií učení a efektivního zvládnání stresu spojeného s maturitními zkouškami.

Škola organizuje pravidelná testování a simulace maturitních zkoušek, které poskytují studentům příležitost procvičovat si dovednosti a zvyšovat si sebedůvěru před skutečnými zkouškami. Díky těmto aktivitám mají studenti možnost lépe porozumět formátu zkoušek a získat důvěru v jejich schopnosti.

Dalším krokem ke snížení počtu neúspěšných žáků je snaha získat pro školu žáky, kteří mají potenciál úspěšně dokončit střední školu. Proto ve školním roce 2023/2024 ředitelka školy stanovila hranici úspěšnosti v celkovém hodnocení v prvním kole přijímacího řízení. Uchazeči musí dosáhnout minimálně 50 bodů jako nezbytnou podmínku pro přijetí. Ředitelka školy předpokládá, že na základě těchto kritérií bude mít škola žáky, kteří jsou schopni obstát u maturitní zkoušky.

4.1.2 Individuální podpora žáků

Naše škola se aktivně angažuje v boji proti školní neúspěšnosti prostřednictvím systematického mapování a individuální podpory žáků. Každý měsíc třídní učitelé vypracovávají mapování školní neúspěšnosti žáků v jejich třídě, které předávají školní metodičce prevence. Ta pak zajišťuje komplexní analýzu a předává informace výchovné poradkyni, která vytváří měsíční souhrn situace žáků ohrožených neúspěchem.

Žáci mají možnost účastnit se konzultací, které jednotliví učitelé nabízejí. Díky těmto konzultacím, případným opravám a dopisováním testů, dosahují žáci s horšími studijními výsledky lepšího hodnocení na konci školního roku.

Snažíme se o individualizovaný přístup k žákům, který zahrnuje následující kroky:

1. **Podpora nadaných žáků:** Nadaní žáci například vytvářejí pro školu oborová videa, která slouží k prezentaci školy. Jsou pověřeni zápisy z přednášek a podílejí se na tvorbě školního časopisu.

Střední odborná škola MORAVA o.p.s.

Brno - Černovice, Řehořova 5, PSČ 61800

IČ: 255 49 804, www.sos-morava.cz

telefon: +420 606 661 484, e-mail: sos-morava@sos-morava.cz

bankovní spojení: Komerční banka, a. s., č. účtu: 27-4041160287/0100

2. **Podpora žáků se SVP:** Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) nabízíme individuální přístup v rámci konzultací a možností dopisování či oprav testů.
3. **Podpora žáků s IVP:** Žákům s individuálním vzdělávacím plánem (IVP) se snažíme vyjít vstříc podle jejich zdravotního stavu a hledáme pro ně vhodné termíny zkoušek nad rámec konzultačních hodin.

4.1.3 Aktivní zapojení zákonných zástupců

Rodiče jsou klíčovým prvkem naší strategie v boji proti školní neúspěšnosti. Aktivně je zapojujeme do procesu sledování a řešení potíží jejich dětí ve škole. Každý měsíc, když jsou jejich děti ohroženy neúspěchem ve škole, rodiče informujeme e-mailem, popřípadě telefonicky o aktuální situaci. Tímto způsobem je jim poskytnuta důležitá zpětná vazba o vývoji vzdělávání jejich dětí a jsou povzbuzováni k aktivní podpoře školní docházky a úspěchu svých dětí.

Tuto spolupráci s rodiči považujeme za nezbytnou pro celkové zlepšení vzdělávání a úspěch žáků. Rodiče hrají klíčovou roli jako partneři ve vzdělávání svých dětí a jejich motivace a podpora jsou nepostradatelné pro úspěch ve škole. Jsme přesvědčeni, že tato aktivní spolupráce s rodiči umožňuje efektivnější identifikaci a řešení problémů žáků a vytváří pozitivní a podporující prostředí, ve kterém se naše školní komunita může rozvíjet a prosperovat.

4.1.4 Aktivní zapojení učitelů

Škola klade důraz na individuální podporu žáků prostřednictvím nabídky individuálních konzultací s učiteli v případě potřeby. Naši učitelé sledují žáky, kteří mají dlouhodobou absenci nebo se potýkají s problémy v daném předmětu, a následně s nimi domlouvají povinné konzultace. Účast na těchto konzultacích je pravidelně monitorována a důvody neúčasti jsou pečlivě zaznamenávány pro další analýzu a intervence viz příloha.

Tímto způsobem škola aktivně reaguje na individuální potřeby žáků a poskytuje jim příležitost k individuálnímu učení a podpoře ve spolupráci s učiteli. Cílem těchto individuálních konzultací je nejenom zlepšení akademického výkonu žáků, ale také posílení jejich sebedůvěry, motivace a samostatnosti ve vzdělávacím procesu. Sledování účasti a zaznamenávání důvodů neúčasti nám umožňuje identifikovat příčiny problémů a přizpůsobit naše intervence pro maximální efektivitu a úspěch žáků.

Střední odborná škola MORAVA o.p.s.

Brno - Černovice, Řehořova 5, PSČ 61800

IČ: 255 49 804, www.sos-morava.cz

telefon: +420 606 661 484, e-mail: sos-morava@sos-morava.cz

bankovní spojení: Komerční banka, a. s., č. účtu: 27-4041160287/0100

Naše škola je přesvědčena o důležitosti individuálního přístupu k učení. Proto nabízíme diferenciaci výuky, individuální podporu učitelů a speciální vzdělávací programy pro žáky s různorodými potřebami. Součástí našich programů jsou aktivity zaměřené na rozvoj dovedností v čtení, psaní a matematice, podpora pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a programy prevence šikanování a podpory emocionálního a sociálního rozvoje žáků.

4.1.5 Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Koncepce školy je navržena tak, aby umožnila úspěšné absolvování maturitní zkoušky jak žákům s vynikajícími studijními předpoklady, tak i s nižšími schopnostmi uspět. Ve školním roce 2023/2024 tvoří přibližně 23 % žáci s různým stupněm podpůrných opatření, zdravotními problémy a doporučením ke vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Tato skutečnost významně ovlivňuje výsledky maturitních zkoušek, přestože škola využívá širokou škálu nástrojů a strategií k podpoře úspěchu těchto žáků u maturitní zkoušky.

Z důvodu neustálého růstu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) se intenzivně snažíme přizpůsobit naše vzdělávací prostředí tak, aby co nejlépe vyhovovalo potřebám těchto žáků a zajistilo jim optimální podmínky pro vzdělávání a rozvoj.

Naše škola aktivně pracuje na rozvoji inkluzivního prostředí, které podporuje plnou integraci žáků se SVP do běžné třídní výuky. To zahrnuje poskytování individuální podpory a asistencí, adaptaci vzdělávacího materiálu a prostředí, a vytváření podpůrných opatření a programů, které umožňují těmto žákům úspěšněji absolvovat vzdělávací proces.

Ve spolupráci s pedagogickým týmem a školním poradenským pracovištěm se snažíme identifikovat individuální potřeby žáků se SVP a navrhnout a implementovat vhodné intervence a podpůrná opatření. Důležitou roli v tomto procesu hraje i úzká spolupráce se zákonnými zástupci žáků a zapojení dalších odborníků, pokud je to potřeba.

Celkově je naším cílem poskytnout žákům se SVP stejné příležitosti a podmínky pro vzdělání a osobní rozvoj jako jejich vrstevníkům bez speciálních potřeb. Snažíme se vytvářet prostředí, které je respektuje, podporuje a umožňuje jim plně se integrovat do školního života a dosahovat svého maximálního potenciálu.

Střední odborná škola MORAVA o.p.s.

Brno - Černovice, Řehořova 5, PSČ 61800

IČ: 255 49 804, www.sos-morava.cz

telefon: +420 606 661 484, e-mail: sos-morava@sos-morava.cz

bankovní spojení: Komerční banka, a. s., č. účtu: 27-4041160287/0100

4.1.6 Podpora profesního rozvoje učitelů

Snaha školy o neustálé zdokonalování vzdělávacího prostředí pro učitele je klíčovým prvkem naší pedagogické strategie. Proto aktivně podporujeme účast na různých školeních a programech, které umožňují učitelům rozvíjet své pedagogické dovednosti a získávat nové poznatky a metody v oblasti vzdělávání,

Zpracovala dne 30. 8. 2024

.....

Ing. Dita Jansová

školní metodička prevence

Schválila dne 30. 8. 2024

.....

Ing. Petra Kalousková

ředitelka školy